

GIULIANO: INNO A HELIOS RE. RILETTURA DEI CODICI

Nell'ambito dell'edizione dell'opera di Giuliano imperatore, cui si attende nel Dipartimento di Filologia Classica e Medievale dell'Università di Lecce, vengono qui pubblicati i risultati di una rilettura dei codici relativi all'orazione IV: l'Inno a Helios Re.

Sono state registrate solo le correzioni od integrazioni all'apparato presentato da Chr. Lacombrade, il cui testo è stato utilizzato come esemplare di collazione (1). Abbiamo ommesso di rilevare — a meno che non fossimo costretti dalla necessità di correggere un'errata lettura — alcune particolarità ortografiche, come l'assenza o meno della geminata (2), forme con accenti e spiriti errati (3), fenomeni di iotacismo (4), inoltre alcuni evidenti errori materiali (5) o di dittografia (6) e l'omissione di passi ripristinati poi dallo stesso copista in margine o sopra la riga (7). Per esigenze di completezza si sono segnalate invece — al Lacombrade era sembrato superfluo — le lezioni dei codices Laurentianus

(1) Cfr. L'Empereur Julien. Oeuvres complètes, tom. II, 2, Discours de Julien Empereur, texte établi et traduit par Chr. Lacombrade, Paris 1964, 100-138.

(2) Ad es. 141 A 6 ὄμασι pro ὅμμασι Z; 146 C 7 γεννέσει pro γενέσει R; 149 A 2 κάλους pro κάλλους GLZ.

(3) Cfr. 149 D 5 ἀψίδος pro ἀψιδος O, ἀψιδος U; 152 C 7 Διονῦσον pro Διών-
σον O; 153 B 7 φύλα pro φύλα C; 154 A 4 κτίστην pro κτιστήν codd.; 156 A 5 βορ-
ράν pro βορρᾶν ORG et T^{P.C.}.

(4) Particolarità di tal genere sono presenti in quasi tutti i manoscritti (ad eccezione, ci è parso, di V, U e T): cfr. 140 A 7 δημιουργείαν pro δημιουργίαν G; 142 A 5 παντίων pro παντοίων L; 143 A 2 φσι pro φσιί L; 144 C 1 ἴων pro ἴσιν G ecc.

(5) Cfr. 141 C 8 πολλήν pro πολλά G; 143 A 9 ἀνορέρον pro ἀντιστρέφειν G^{ms.}; 147 C 3 ἐτερόμηρον pro ἐτερήμερον TLZ; 152 B 10 ἄλος pro ἄλλως Z; 154 B 4 ἐναυσον pro ἐνιαύσιον R; 156 A 8 ἐπαίτειον Z, ἐπαίτιον TL pro ἐπέτειον; 156 B 2 ἀρήτου pro ἄρκτου C.

(6) Cfr., ad esempio, 143 A 9 ἐπεὶ ἐν τοῖς δὲ ἐν τοῖς pro ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς G^{ms.}.

(7) L'omissione, spesso dovuta ad un "saut du même au même", è molto frequente, così come la presenza di lunghi brani ripetuti in margine.

57.33 e Vaticanus 2236, strettamente imparentati, ma non dipendenti dal codex Ottobonianus 181 (8).

Per comodità del lettore riportiamo qui l'elenco dei codici che costituiscono la tradizione dell'opuscolo di Giuliano (9):

V Vossianus gr. 77, s. XII/XIII, ff. 1-7v (usque ad 147 A 3 καὶ γινώριμα λέγειν);

U Parisinus 2964, s. XV, ff. 1-11, apografo di V;

O Bodleianus Miscellaneus 57, s. XIII/XIV, ff. 20-26v (desunt 130 B 1 Προσήκειν - 133 B 8 ἄρχειν et 157 D 7 οὐδὲ - 158 C 3 περιόδους);

K Vaticanus gr. 1883, s. XIV/XV, ff. 1-7, apografo di O;

C Marcianus gr. 436, s. XIV, ff. 149-156;

R Riccardianus gr. 76, s. XV, ff. 116-129;

G Monacensis gr. 490, s. XV, ff. 381-394v;

T Ottobonianus gr. 181, s. XV, ff. 87-104v;

L Laurentianus 57.33, s. XV, ff. 60-75v;

Z Vaticanus gr. 2236, s. XV, ff. 142-158v;

W Vindobonensis philos. philol. gr. 165, s. XIII-XIV, f. 101(=134 C 3 ὄλων - 137 C 7 ἄρ' οὐχ).

Inscriptio 1 'Ιουλιανοῦ - 2 σαλούστιον V: 'Ιουλιανοῦ καίσαρος εἰς τὸν βασιλέα ἥλιον πρὸς σαλουστῖνον K, 'Ιουλιανοῦ τοῦ ἀσεβεστάτου λόγος εἰς βασιλέα ἥλιον, πλήρης μὲν ἑλληνικῆς δυσσεβείας καὶ ἀδολεσκίας, πλήρης δὲ ῥητορικῆς καὶ ἐντέχνου δεινότητος C, 'Ιουλιανοῦ (del. praec. τοῦ L) εἰς τὸν βασιλέα ἥλιον I.R, 'Ιουλιανοῦ βασιλέως, πρὸς τὸν βασιλέα ἥλιον evanidum T (qui alteram inscriptionem add. τοῦ 'Ιουλιανοῦ, εἰς τὸν βασιλέα ἥλιον, cfr. LR) et Z (sine titulo, addidit alia manus, βασιλέως suprascripto), τοῦ αὐτοῦ (Λιβανίου additum alia manu, postea deletum) εἰς τὸν βασιλέα ἥλιον G.

1. 130 B 4 καὶ ante λογικῆς om. C/ μετείληφεν Hertlein: μετείληφέναι, ναι in ras. et prior accentus evan., V, μετείληφότα f // C 1 ὁπαδός

(8) Per il rapporto che lega questi tre codici cfr. J. Bidez, *La tradition manuscrite et les éditions des discours de l'Empereur Julien*, Gand-Paris 1929, 70 sg. e 74 sg. In realtà sia il codice L che Z, come già aveva affermato Bidez, non sembrano particolarmente interessanti per la 'constitutio textus' dell'Oratio IV; abbiamo perciò evitato di integrare l'apparato di Lacombrade, laddove la lezione di L e Z era coincidente con la variante di T.

(9) Spetta infatti a J. Bidez (op. cit.) il merito di aver posto ordine nella lunga serie di codici che hanno trasmesso l'opera giuliana, identificando gli apografi, gli esemplari interpolati e i codici deteriori. Per la tradizione manoscritta dell'Inno a Helios Re cfr. 5 sgg., 10 sgg., 53 sgg., 67 sgg. Si avverte inoltre che le sigle adottate per il presente lavoro sono quelle proposte dal Bidez e seguite da Lacombrade: V[U];O[K]C + (RGTLZW=h) = f.}

codd. Non notabitur amplius // 3 δεινός V K C et (ex δεινῶς, ut vid.) R: -ῶς T L Z, -ᾱ G // 4 πρὸς om. h (sed R add. in mg.) // 5 κομιδῇ codd. qui iota subscr. solent omittere; non notabitur amplius // D 3 πράττομι: πράττει μοι K // 131 A 4 ἔχων: ἔχω R T L Z / τὸ V L et (ex τῷ, ut vid.) T: τῷ K C G Z, om. R // 5 δέ: τε T L Z // 6 περιήστραπτε G T Z et (αι supra ε³) C: περιήστραπται K R, περιήστραψε V L // 7 ἐπὶ: lacuna trium litt. in K / ἤδη: δέ K, δὴ h // 131 B 1 συντυχῶν pro ξυν- K C, acc. edd. priores. Ad rem cf. Bid. I p. XXI s. Non notabitur amplius.

2. 131 B 3 τῆς εὐποτίας: τῆς εὐτυχίας suprascr. C // 5 ἀναλαβόντι (θελήσαντι suprascr. C): ἀναλαμβάνοντα T L Z / ἀτιμάζω C R G ex ἀτιμάζων corr. V et, ut vid., T L: ἀτιμάζων K Z // 8 γενόμενος: γενόμενον R G Z / κοινότερον: καινότερον (καὶ νότερον Z) f, sed κοινότερον corr. R^{mg}. // C 3 γεννᾶ C // 4 περὶ pro παρὰ K // 5 αὐται: αἱ ψυχαὶ suprascr. C / τοῖς βίοις: omisso τοῖς, post προαιροῦνται transp. (sed supra lineam corr.) C, ταῖς βίβλοις h / οὖς: ᾄς (suprascr. in T) T L // 5 s. οὖς προαιροῦνται supra lineam repetivit C. Non notabitur amplius. // 6 καὶ om. C // 7 πολλῶν om. h / πάνυ: πάντες K // D 1 οὐδὲ om. C // 2 φύσει: φύσεως K, φύσιν (suprascriptum in R) R G Z, τὴν (supra lineam in T) φύσιν T L // 3 ἐπιδώσει pro ἐπιδίδωσι R.

3. 131 D 4 ὑμνήσωμεν: ὑπομνήσωμεν R / αὐτοῦ: αὐτὴν R // 132 A 1 λογισαμένω: λογισάμενος (-οις corr. R^{mg}.) K C R G, -ον T L Z // B 3 αὐτῶν: αὐτοῦ h.

4. 132 B 5 αὐτοῦ: αὐτῶν K C / προῆλθε: προῆλθον K C // 7 δυναμένως pro δόσεως h // 8 τοὺς κόσμους: τῷ κόσμῳ T L Z.

5. 132 C 3 ἀγεννήτως: ἀγέννητος R // 7 πρεσβυτέρως: πρεσβυτέρος (sic!) Z / τὸν: τῶν L / 8 super οὗτος scripsit ὁ πάντων βασιλεὺς V^s aut V^a // D 2 super ὃ δὴ scripsit τὸ ὄν V^s aut V^a // 3 πρεσβύτερον K // 4 ἡ om. h // 5 ἄλλων pro ὅλων C // 133 A 1 εἶρηκα τὸ κεφάλαιον τοῦτον τοῦ πέμπτου σώματος scripsit V^m // 2 ἑαυτοῦ: ἑαυτῆς h / πάντη pro πάντα R / ἐν ante ἑαυτῷ add. K C V^{ac}, ἐν αὐτῳ (fort. ex ἑαυτῷ) G // 3 super τοῦτον scripsit Πλάτωνος V^s aut V^a // 5 τὰγαθὸν R: ἀγαθὸν codd. rell., ex Platone corr. Pet. // 6 αὐτὸ ex Platone corr. Hertlein: ἑαυτῷ (sed αὐτὸ corr., ut vid., R) codd. // 7. τοῦτον: τοῦτο pro τοῦτον R.

6. 133 B 1 τὰς pro τῆς T L Z // 6 θεοῖς om. h // 7 συνέχων: συνέχων (θεός praemisso R) R C et V^{ac} / περιλάμπων: περιλάμπων R C // C 1 καὶ βασιλεύειν: hinc incipit O / ὅς post εἰ add. R^{mg} // 6 τῆς om. h // 6-7 ὅσων... τοσοῦτων: ὅσον... τοσοῦτον (-ων... -ων corr. R^{mg}) C h.

7. 133 D 2 καὶ post τι add. Z // 4 ἔπος: in mg. ὡς φαίνεται καὶ ἐν λόγῳ εἰπεῖν V^m // 8 <καὶ> ante μαλακὸν supr. Z // 134 A 2 ὑποπίπτει post ἐνέργειαν repet. R // 4 ὅλοις (ex ὅλης) pro ὕλης R // B 1 ὁ om.

T L Z // 3 ὑπολάβοι V R: ὑπολάβει O C, ὑπολάβη T L Z G.

8. 134 B 8 αὐτῷ pro αὐτοῦ C // C 2 προσλάβοι V R: προσλάβει O C, προσλάβη T L Z G // 3 ὅλως: hinc incipit W // 4 προσαχθὲν: προαχθὲν f.

9. 134 D 8 ὄψει pro ἔχει T L Z // 135 A 2 ὑπάρχει V C: ὑπάρχον (fort. ex ὑπάρχων T) rell. // 3 τὸν οὐρανόν: τῶν οὐρανῶν (οὐρανὸν G W) G W L // 5 ἀποπληροῦνται V O et, ut vid., C: ἀποπληροῦνται R G W Z, ἀποπληροῦντα T L // B 2 ὀρισμένοις C L // 9 θεοῖς om. Z // C 2 ἐκ ante τοῦ om. R // 5 ἐν om. T L Z.

10. 135 D 5 μαρτυράμενοι: fort. ex μαρτυρούμενοι G // 136 A 2 ὑπολάβωμεν: ὑπολάβομεν h // 3 καὶ om. R // 4 νομίσαι: νομίσαι R, sed, punctis deleto μίσαι, in mg. ὑμνίσε corr. // B 5 ἄν pro ἄνω h.

11. 136 B 6 παντελῇ pro παντελῶς O // 8 καί² om. T L Z // C 2 ἐνθ' ἐνδ' Hertlein: ἐνθεν codd. / γένοιτο codd. omnes / γὰρ post μὲν add. T L Z // 4 ὑπερέχον pro ὑπερέχοντος Z / ἔκγονον V: ἔκγονον (ἐκγόνου Z) f / γνέσιον om. R sed in mg. ante ἔκγονον add. // 7 γάμω T L Z / ὑπολαμβάνωμεν: ἀπο- T L Z // D 2 τοῦ: τῶν corr. R^{mg} // 5 δεικνύω, omisso γε, R // 8 εὐσέβειαν pro ἀσέβειαν R T L Z W // 137 A 1 ἐταῖρον C // 3 δεσμῶν pro δεσμὸν C // 5 αὐτεξ et lacuna quinque litt. in C // 6 τὸν Ἥλιον h: τοῦ Ἥλιου V O C // B 2-3 ἀποπληστικὸς (-ὰς T L Z W) f: ἀποπληκτικὸς V, ἀποπληρωτικὸς corr. manus posterior // 4 τε ἀκάμαντα R, non notabitur amplius // B 5 πέμψαι h / ναίεσθαι h // C 1 πότνια h // 2 μὲν (omisso τὰ) transp. post τῶν G W T L Z / τῶν om. R.

12. 137 C 7 ἄρ' οὐχ: hic desinit W / οὐχ ὁ: οὐχί, omisso ὁ, C // 8 ὠρισμένοις om. h // D 1 σώματος φύσω transp. G // D 3 τις pro τι C h // 4 ἡ om. h / δέ pro δὴ h // 7 αἰὲ om. T L Z // 138 A 2-3 τῇ γῇ pro τὴν γῆν h // 4 τὴν om. h / τοῦ om. h // 5 τὸν θεόν: τῶν θεῶν C // 7 ἐν om. R // 8 οἷ pro ὅς T L Z.

13. 138 B 5 ἀποκλείωμεν: ἀποκλείωμεν V, ἀποκλείνομεν Z // 6 δέ om. h // C 4 ἀλλήλους T L Z // 6 ἐν μέσοις om. h / ἰδρῦσθαι codd. Non notabitur amplius. // 8 αὐτὸν: αὐτῶν h // 9 τὴν ἐν om. h.

14. 139 A 4 ὥς: ὁ R // 7 καὶ πάγκαλος οὐσία (praemisso ἀλλὰ) repet. Z^{mg} / ὁποίαν: ποίαν T L Z / χρῆ om. T L Z // 9 κατίδη pro κατ' εἶδη h // B 1 διηξελεθῆν L.

15. 139 B 3 παντελῶς, auctore Petavio, plerique edd.: παντελὲς codd. / πάντα supra lin., omisso δὴ, G // 5 ὅλον δι' ὅλου (διώλου O G T L Z): ὅλον δι' ὅλης V, ὅλον δι' ὅλου C // 6 τελειῶν pro τέλειον C // 7 δὴ: δέ h // C 6 συνάπτουσα C T L Z // 7 νέου pro πέμπτου C // 8 αὐτὰ Hertlein: αὐτὰ (αὐτό R) codd., αὐτὴν Reiske // D 1 συνεχεῖς h // 3 ταῦτό Hertlein: ταυτὰ O C, αὐτὰ V R T L Z, αὐτῷ G / τοῖς pro τῆς G //

8 φαινομένην pro φαινομένοις G // 140 A 2 πρωτουργοῦ: πρωτουργῶν C.

16. 140 A 6 δημιουργοί C h et fort. O^{ac} // B 4 φθιώμενα pro φαινόμενα G // 4-5 τὰ δὲ (evanidum) - ἀνεγείρει omissa, add. L^{mg} (sed τὰ δὲ ἀνεγείρει, τὰ δὲ κοσμεῖ transp.) // C 1 οὐσίαν om. T L Z // 2 αὐτὸν pro αὐτῇ G // 7 τὴν om. Z // D 2 τῆς: τοῖς L / ἀχράντου om. h, sed T add. in mg. // 4 τοῦτου: τοῦτο T L Z et edd. priores, τοῦτον G // 5 φαίνεται pro φέρεται R T L Z // 6 πάντα pro πάντως h // 8 αἰσθητοῖς: νοητοῖς T L Z // 141 A 5 οὐ νοεῖν ἡμῖν: οὖν τὸ ἡμῖν G / αὐτὸν: αὐτὸν V O C, αὐτὸς h, αὐτὰ (scil. τὰ εἶδη) Marc. / μόνος pro μόνον R.

18. 141 D 3 ἐπὶ νοῦν om. Z // 142 A 2 τελειωτάτης pro τελειώτητος h // 3 συνοχῆς: συνεχοῦς h // 6 αὐγῆς αὐτὸς transp. h.

19. 142 B 4 περὶ τῆς οὐσίας om. f / περὶ post ἐχρῆν add. T^{mg} L^{mg} // 8 ἐπὶ pro ἐπεὶ G // C 2 ἀποδυόμενοι pro ἀποδυόμεθα L / μόλις pro μόγις R.

20. 142 D 1 παρὰ V O R: περὶ rell. codd. / μὲν ante γὰρ add. (sed γὰρ om. Z) h // 1-3 ταῦτα - βούλεται om. h // 3 σθένοις pro σθένει G // 4 ἐθέλει: οὐ θέλει h / οὐδ' pro οὐχ T L Z // 143 A 1 ἀλλήλας pro ἀλλήλαις V O R C // 8-B 2 ἐπεὶ-νομιστέον om. h, sed G in mg. add.

21. 143 B 5 αὐτὸν: αὐ del. Z // 7 ἢ τί codd. // 8 αὐτοῦ: αὐτοῦ R // C 1 αὐτοῦ δυνάμεων transp. h.

22. 143 C 3 δὴ: δὲ V et edd. priores // 4 ἀκροτάτας T L Z et C^{ac} / αὐτῆς: αὐτὴν V, αὐτοῦ L // 5 ὅπερ codd.: ὅσπερ Hertlein // 6 τῶν αἰσθητῶν C / ἔστι Lac.: ἐστι codd., transp. ante περὶ, f // 7 τὸν ἄκρον R, sed in mg. corr. // D 1 ἢ R T L Z et, ex conii., Pet.: ἢ V O C G // 3 κείνοις pro ἐκείνοις O // 5-6 περὶ αὐτὸν: παρ' αὐτὸν R // 6 αὐτῶ V L et, ex αὐτοῦ, R, αὐτοῦ O C G T Z // 144 A 2 ἐμαρτυράμεθα R // 4 καὶ³: κατὰ corr. R^{mg}, διὰ dub. Hertlein // 9 ἐπὶ dub. Pet., prob. Hertlein: ὑπὸ codd. // 10 αὐτῶ edd. plerique: ἐαυτῶ V, αὐτῶ (sed αὐτῶ G) codd. rell. // B 2 ἐπεὶ codd. et edd. // 3 τὴν om. h.

23. 144 B 6 ἄν: ex οὖν corr. O, om. R // 7 πασῶν: ἀλλ' ὅσον post πασῶν add. R^{mg} // 8 ὑπ' pro ἐπ' C // 9 αἰτιῶν: αἰτίων O C, ἀρτίων h // C 1 ὑπάρχουσι pro προὑπάρχουσι Z // 3 τὴν post μετὰ add. G T L Z et R^{ac} // 4 ταῦτά V: ταῦτόν f / ὁμωνύμου pro μονίμου h.

24. 144 C 10 ὑπερ κοσμίω pro προκοσμίω R // D 6 ὁ pro ἡ G // 145 A 8 αὐτοῦ τῆς: αὐτοῦ τῶ f (sed αὐτῶ R, postea τῶ punctis delevit et αὐτῆς scripsit) / τοῖς: τῆς G // B 2 καὶ codd. praeter R, [καὶ] Hertlein // 4 τὴν om. C // 5 παραδείγμασι pro παραδείγματος R // 6 φανότερον Pet.: φανερωτέρου (sed -τέρον R) f, φανοτέρου V / αἰθρίας pro αἰθερίας h C // 7 τὸ² om. O C G T L Z / παρέχει: -έχειν Z, om. C / καὶ ante ἐτέρα add. R // C 1 ταῦταις: ταύτη C, ταύτην T L Z // 2 τῶν

ὅλων: τῶν om. G L et (sed in mg. add. et ὅλων rescripsit) T, τῶν ὅλων om. R Z // 3 θεοῖς pro ἀγγέλοις Z et (deleto in textu ἀγγέλοις) T^{mg} / τε om. R // 4 καὶ om. Z // 5 διδοῦσα pro διδοῦσαι C.

25. 145 D 1 φασίν R // 2 ἐστι om. R L Z, macula in T / ὄντα γε: ὄν G // 4 εἰπεῖν om. h.

26. 145 D 7 καὶ ante ἔδραν add. R^{mg} / περὶ κόσμον pro περικόσμιον T L Z // 9 ταύτην: ταῦτα R // 10 Βασιλέα V: μὲν O h, sed Βασιλέα post ἥλιον add. R^{mg}; verba τὸν βασιλέα τῶν ὅλων om. in spatio vacuo xiv fere litterarum C, τὸν μα τῶν ἄλων inseruit C² // 146 A 1 ἀθρόως: ἀθρία R / γνοίης pro γνοίη h // 4 οὔτε pro οὔτι L // 6 τῶν λόγων: τὸν λόγον (τὸν λόγων Z) f, sed supra lin. corr. L // B 5 ὄρος pro ἥρως C // C 3 τοῦ ante οὐρανοῦ add. C // 4 νέμη pro διανέμη R / ἀπ' pro ὑπ' R // 7 φθορᾶ: φθορὰν O G T L Z // 147 A 1 μεγάλης: μεγάλας O, μεγάλοι C h // 2 δέον: δὲ V // 3 καὶ γνώριμα λέγειν: hic desinit V / τις om. h // 6 μῆ: οὐ h // 7 ὑμεῖς U R: ἡμεῖς tell. // 8 σήμερον pro τήμερον R // 9 τι: τι R G, τὲ T L Z // B 1 λέγομεν R G / ἀλλ' οὐκ ἄν: ἀλλὰ κἄν h // 7 γινομένης om. T L Z / κενотоμεῖν pro καινοτομεῖν C // C 6 ἀμφοτέροι om. h.

27. 147 D 1 λέγω pro λέγων T L Z // 2 ὁρῶν U R C // 6 ὅσπερ: ὥσπερ C T L Z et, ut vid., O^{ac} / τέτικτε pro τέτυκται O // 7 αὐτὸ pro αὐτὸς h // 148 A 1 Ἐν: ἐκ R^{mg} / τοῖς pro τῆς G T L Z.

28. 148 B 8 φησί pro φασί C, "ego φασί deleverim" Hertlein.

29. 148 C 2 πάρεργον pro παρέργως R // 6 τούτων: τοῦτον R // 7 ὥστε: ὥσπερ T L Z // D 3 ὁρῶν pro ὧρῶν L // 4 ὠρῶν pro καιρῶν T L Z / γε ante τοι add. h // 6 εἰς pro ἐς T L Z et edd. priores / ταυτὸν codd.: ταῦτὸ Hertlein.

30. 148 D 9 τὸν θεὸν h et (ex τῶν θεῶν) O: τῶν θεῶν U et (ex τὸν θεὸν) C.

31. 149 A 7 δὲ edd.: δῆ codd. // C 6 τίετ': τι ἔτ' U, τίεθ' R // 7 ὥσπερ pro ὅσπερ U T L Z.

32. 149 C 9 δῆ: δὲ G, accepit Hertlein // D 3 αὐτῷ pro αὐτῷ C // 6 ὁ pro ἡ C / ἥδη om. T L Z // 150 A 1 κύκλων pro κυκλικῶν R // 2 ἐφ' pro ὑφ' G T L Z.

33. 150 B 5 συμπλησιάζουσα pro πλησιάζουσα h // 7 προμθηουμένη: προθυμουμένη C // 8 προτουργὸν L // C 1 αὐτῷ: αὐτοῦ O, αὐτῇ C // 2 σὺν om. h // 3 τοῦ: delevit T, om. tell.

34. 150 C 6 Ἔδεσαν: ἔδεσαν codd. Non notabitur amplius // 7 Μόνιμον: ὁμώνυμον R^{pc} // D 2 ὁμώνυμος pro ὁ μόνιμος R // 3 πάρεδροι: πάρεδρος C / γῆς pro γῆν L Z.

35. 150 D 6-7 καὶ διὰ τοιούτων—ὄρων om. h // 6 τοιούτων U: τοῦτων O C // 7 ἄ pro ὅσα h // 8 μακρὰν pro μακρὸν R G T Z // 151

A 2 ἡξίουν U L et (ν supra ν scr.) R: ἡξίου rel.

36. 151 B 2 ἀποδείκνυμεν O: ἀποδείκνυμεν U C G T L Z, ἀποδείκνυσι μὲν R / καὶ om. h // 4 αὐτῆς pro αὐγῆς T L Z / ἄλλων· ἄφανων transp. R // 8 τὸν ἐν γενέσει om. C et spatium fere octo litt. reliquit // 9 τρόπον pro τόπον h (sed R supra lin. corr.) / ὑπὲρ pro ὑπὸ T L Z // C 2 ταῦτα U: ταύτας O (ex corr., ut vid.), ταύτη h, ταυτ et lacuna unius litt. in C // 3 ψυχὰς om. T L Z // 5 δίκην pro δίκη h // 6 ἡ pro καὶ R // D 5 παρὰ pro περὶ O C G // 7 γιγνόμενα: γινόμενα R, γενόμενα G T L Z // 152 A 3 ἐπὶ γῆς Hertlein: ὑπὸ γῆν codd. / μικρὰ pro σμικρὰ h.

37. 152 A 5 πρὸς pro ἐπὶ h / αὐγῶν pro αὐτῶν h // B 4 ἀσθαλῶς pro ἀσφαλοῦς C / καθόδου: καθόλου C, μεθόδου T L Z.

38. 152 B 10 τοῦ ante ἡλίου add. R // C 1 ἡμέρα pro ἡμέραν O C / 6 θεὸν pro θεοὶ h / ἐλκύσαντες pro ἐλεήσαντες h.

39. 152 D 3 οὐ om. R // 4 ἀνῆκε: ἐνῆκε h // 153 A 2 εὐπιστίαν ex ἀπιστίαν (α' in εὐ corr.) R et, ex conl., Marc.: ἀπιστίαν U O C G T^{ac} L^{ac}, πίστω ex ἐπίστω corr. Z^{mg} et (deleto ἀπιστίαν) T^{mg} L^{mg} / Ἑλληνικὸν pro -ῆν h // 3 φυλάξασι: φυλάξουσι R G T Z // 4 πολιτευομένων pro πολιτευσαμένων h // 7 αὐτὴν pro αὐτὸς C // B 1 ἔτι: ὅτι T L Z // 4 νόμους pro νόμον h // 6-7 τὰς - καὶ τὰ om. Z // 7 αὐτῶν pro αὐτοῦ h // C 2 ἄρα: ἄρα O, om. C // 5 τῆς pro τοῖς h C // 6 (οὐκ) ante ἐκχειρίαν K / τὸν πόνον pro τῶν πόνων C / οὐδὲν: οὐδὲ G // 7 ἐπιέναι U O C: πίονα h, ἐπεξιέναι Hertlein // D 3 περὶ pro παρὰ G T L Z.

40. 154 A 1 οἶνεάδαι T Z et (sed οἶ αἶνεάδαι corr.) L // 5 ἄρεος U h // 6 ὑστέρων pro ὑστερον h // B 1 οἰκούντων: ἐνοικούντων h // 3 δὴ pro δέ' C / Ἥλιω: ἡλίου R // 5 οἱ Marcilius: οἷ γε L R, οἷ δε rel. // C 2 ἄρεως C: ἄρεος rel. // 4 συνεπελάβετο: συννυπελάβετο T L Z, συνεπελάβετο O C // D 3 οὕτως pro οὕτω U / οὕτω καὶ ἀνήγαγεν om. h // 5 δημιουργία pro δημιουργὸς h.

41. 155 A 3 ἀδιαφθόρους U O: διαφθόρους C, διαφόρους h // 4 γενώμενον U // 6 τοῦδε τοῦ θεοῦ transp. C // B 4 τετραετηρικοὺς: τετραετιδοὺς h, τετρακτηρικοὺς C.

42. 155 C 1 τὰς pro τὴν G T L Z // 4 πλεῖστα pro πλεῖσται G T L Z // 6 ὦραν U: ἡμέραν f (sed G om.) // D 4 φύσιν pro φθίσιν h (sed φθύσω corr. T) / μοι pro τοι T L Z / φθονούσης pro φθινούσης G // 156 A 1 ἄρτιον pro αἵτιον C // 2 τὴν νομηνίαν: τὴν νεομηνίαν U, τῇ νομηνίᾳ C // 5 καὶ pro πρὸς C // 7 οὗτος pro οὕτως Z // B 2 οὕπω: οὕτω R / αὐτῆς pro αὐτοῖς G // 6 τω pro τῶν G // 7 κατενοήθη: κατεμνησθῆ h / περὶ pro πρὸ R // C 1 ὦν pro ὄν h / ὄν pro ὦν C // 2 σκυθρωπῶν... ἀναγκαίων: -ὄν... -ὄν h, -ὦν... -ὄς C.

43. 157 A 1 αὐτῶν pro αὐτὸν G // 2 συνημμένων U: συνηνωμένων O G T L Z et, ut vid., C, συνημένων R // 3 τὴν om. Z // 4 παρέχων

pro συνέχων T L Z // 5 ἐπιμελόμενος: ἐπιμελούμενος R, ἐπιμελώμενος T L Z // 6 ταυτα pro τε R // 7 ψυχὴν ἐξ αἰδίου transp. R / αὐτοῦ edd.: αὐτοῦ codd. // B 1 μὲν pro τε T L Z // 2 τὴν πόλιν pro τῇ πόλει G // 6 δὲ pro τε² L // 7 Ρωμαίω pro Ρωμαίων C / πράγμασι U h: πράγματι O C.

44. 157 C 3 Κρόνια: μόνια h // 4 τελειότεροις: τελειώτερον h // D 1 εὐρήσεις: εὐρήση G // 3 δὲ¹: τε T L Z // 4 θεραπεύωμεν: θεραπεύομεν R G, θεραπεύσωμεν U // 7 τελειώτερον: τελειώτερον O qui hic desinit // 158 A 2 ἐπεὶ: ἐπὶ Z / ἐθέλων: ἐθέλω h // 3 τὸ πᾶν Petau: τὸ (τὸ om. R T L Z) πάνν codd. // 6 καδ' U: κατ' R, κατὰ rell. // B 3 μοι K C: om. U h // 4 τῶν ὄλων om. Z // 5 τὴν εἰμαρμένην: τῆς εἰμαρμένης R // 6 πραῦτάτην: πραωτάτην K, πραοτάτην C // C 2 εἴη om. T L Z // 3 μυριετεῖς: πολυετεῖς K C T L Z, πολλυετεῖς G, πολυτελεῖς R.

Università di Lecce

ADELE FILIPPO